

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 262/2025-41

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **SG Equipment Finance Czech Republic, s.r.o.**, Náměstí Junkových 2772/1, Praha, Česká republika, IČO 61 061 344, zastúpenej JUDr. Karin Konečnou, advokátkou, Vyšehradská 1, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 2R/1/2024-940 z 15. januára 2025 takto

rozhodol:

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a podľa čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 47 charty, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv napadnutým uznesením, zrušil ho, priznal jej finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľka doručila (14. augusta 2024) správcovi prihlášku zahraničného veriteľa po uplynutí základnej lehoty (6. júna 2024) na prihlasovanie pohľadávok v reštrukturalizačnom konaní na majetok dlžníka. Správca predložil súdu prihlášku sťažovateľky, aby súd rozhodol, či sa na ňu prihliada ako na prihlášku. Z nesporných

skutočností bolo zrejmé, že sťažovateľka si opakovane prihlásila svoju pohľadávku (popretá časť istiny, pozn.) po tom, čo jej správca včas prihlásenú pohľadávku poprel z dôvodu, že pohľadávka nebola neponížená o čiastku, ktorá bola uznaná za nevymáhateľnú v rámci prvej reštrukturalizácie a z dôvodu, že sťažovateľka nezaslala dlžníkovi výzvu v zmysle § 159 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej bolo nesporným aj to, že správca neinformoval sťažovateľku ako známeho zahraničného veriteľa prostredníctvom individuálneho oznamu podľa čl. 54 aplikovateľného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 (ďalej len „nariadenie“) o začatí reštrukturalizačného konania dlžníka. Správca v súvislosti s nesplnením svojej oznamovacej povinnosti súdu tvrdil, že dlžník mu poskytol zoznam známych zahraničných veriteľov, v ktorom sťažovateľka uvedená nebola. Sťažovateľka, naopak, tvrdila, že správca sa o jej existencii ako zahraničného veriteľa dlžníka mal dozvedieť pri výkone svojej činnosti a napokon aj z pôvodného reštrukturalizačného plánu. Skutočnosť, že mala vedomosť o začatí reštrukturalizačného konania dlžníka (prvýkrát včas uplatnila svoju pohľadávku, ktorá bola správcom popretá, pozn.), považuje za irelevantnú pre určenie začiatku plynutia lehoty na podanie prihlášky známeho zahraničného veriteľa, keďže nebola správcom informovaná podľa čl. 54 nariadenia. Bola toho názoru, že lehota jej ani nezačala plynúť, teda svoju opakovanú prihlášku uplatnila včas. Okresný súd po odcitovaní jednotlivých ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. (§ 28 ods. 1, § 30 ods. 1, § 121, § 122 ods. 1, 4, pozn.) a čl. 55 ods. 6, čl. 54 ods. 1 a čl. 24 ods. 4 nariadenia dospel k záveru, že „*čl. 55 ods. 6 Nariadenia jednoznačne stanovuje, že pohľadávky veriteľov sa prihlasujú v lehote, ktorú stanovuje právo štátu, v ktorom sa začalo konanie (ZKR stanovuje pri reštrukturalizácii lehotu 30 dní podľa § 121 ZKR), pričom pre zahraničného veriteľa zároveň stanovuje, že táto lehota nesmie byť kratšia ako 30 dní od uverejnenia oznamu o začatí insolvenčného konania v insolvenčnom registri štátu, v ktorom sa začalo konanie. V tomto prípade bolo uznesenie o povolení reštrukturalizácie zverejnené v Obchodnom vestníku č. 87/2024 6. mája 2024, preto sa nasledujúcim dňom v zmysle § 199 ods. 9 ZKR rozhodnutie považuje za zverejnené a týmto dňom je všetkým veriteľom (vnútroštátnym aj zahraničným) oznámené, že bola povolaná reštrukturalizácia, začalo insolvenčné konanie a veritelia si môžu prihlásiť svoje pohľadávky. Posledným dňom lehoty na včasné prihlásenie pohľadávok veriteľov do reštrukturalizácie v tomto konaní tak bol podľa okresného súdu 6. jún 2024. Súd k námietkam veriteľa, ktoré uviedol vo svojom vyjadrení, uvádza, že plynutie lehoty na prihlasovanie pohľadávok od informovania správcom prostredníctvom individuálneho oznamu (čl. 54 nariadenia) sa uplatňuje len za predpokladu, že by členský štát nezverejnil povinné informácie týkajúce sa fyzických osôb, ktoré nie sú samostatne zárobkovo činnými osobami (čl. 24 ods. 4 nariadenia) v insolvenčnom registri štátu, v ktorom sa konanie začalo. V tomto prípade však ide o reštrukturalizáciu právnickej osoby, preto uplatňovanie čl. 24 ods. 4 nariadenia nie je možné a zároveň všetky informácie o insolvenčnom konaní boli zverejnené v Obchodnom vestníku aj v Registri úpadcov.“.*

3. Na základe uvedených úvah okresný súd napadnutým uznesením rozhodol, že na prihlášku sťažovateľky sa neprihliada ako na prihlášku.

II. Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je arbitrárne, ústavne neakceptovateľné a neposkytuje eurokonformný výklad aplikovaných noriem nariadenia. V sťažnosti rozsiahlo argumentuje judikatúrou ústavného súdu a odbornou literatúrou, na základe ktorej dospieva k záveru, že pokiaľ súd vykladal nariadenie (ktorého výklad považuje za prekvapujúci), konal nad rámec svojej právomoci, pretože v prípade sporného, podľa sťažovateľky arbitrárneho výkladu nariadenia, ktoré vykazuje známky nejednoznačnosti, sa mal obrátiť na Súdny dvor Európskej únie (ďalej aj „Súdny dvor“), keďže len tento súd je oprávnený poskytnúť záväzný výklad spornej otázky (začiatok plynutia lehoty na podanie prihlášky známeho zahraničného veriteľa) podľa aplikovaných článkov nariadenia. Keďže okresný súd tak neurobil, týmto konaním malo okrem iného dôjsť aj k porušeniu jej práva na zákonného sudcu. Pokiaľ ide o namietané porušenie jej hmotných práv vlastníť majetok, sťažovateľka dôvodí tým, že bola v rozpore s platným právom pozbavená možnosti riadne uspokojiť svoju pohľadávku v reštrukturalizačnom konaní dlžníka. Porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov odôvodňuje arbitrárnosťou napadnutého uznesenia a nekompetentným konaním súdu v jej veci.

5. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 262/2025-16 z 30. apríla 2025 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 17 ods. 1 charty, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 47 charty, práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

6. Následne ústavný súd 7. mája 2025 vyzval okresný súd na vyjadrenie sa k vecnej stránke prijatej ústavnej sťažnosti. V rovnaký deň písomne upovedomil zúčastnené osoby (B.T. Transport, s. r. o., a UBC 2020, k. s.) o ich práve vyjadriť sa k prijatej ústavnej sťažnosti.

III. Vyjadrenie okresného súdu, zúčastnených osôb a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

7. Vyjadrenie okresného súdu sp. zn. 1 SprS/82/2025 z 23. mája 2025 bolo ústavnému súdu doručené 26. mája 2025 spolu s dotknutým súdnym spisom. Okresný súd vo svojom vyjadrení odkázal na priložené vyjadrenie zákonnej sudkyne, s ktorým sa stotožnil. Zákonná sudkyňa vo svojom stanovisku v podstatnom argumentovala tým, že zotrvala na svojom názore, že v okolnostiach veci pre začatie plynutia lehoty na prihlasovanie prihlášok známych zahraničných veriteľov postačovalo zverejnenie oznámenia o začatí insolvenčného konania v Obchodnom vestníku. K plynutiu lehoty prostredníctvom individuálneho zoznamu podľa čl. 54 nariadenia uviedla, že sa označený čl. 54 uplatňuje len za predpokladu, že „členský štát nezverejnil povinné informácie týkajúce sa fyzických osôb, ktoré nie sú samostatne zárobkovo činné osobami (čl. 24 ods. 4 nariadenia) v insolvenčnom registri štátu, v ktorom sa konanie začalo. V tomto prípade však ide o reštrukturalizáciu právnickej osoby, preto uplatňovanie čl. 24 ods. 4 nie je možné a zároveň

všetky informácie o insolvenčnom konaní boli zverejnené vo verejných registroch a to v Obchodnom vestníku aj v Registri úpadcov.“.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

8. Zúčastnené osoby svoje právo vyjadriť sa k prijatej ústavnej sťažnosti v lehote určenej vo výzve ústavného súdu ani do rozhodnutia o tejto sťažnosti nevyužili.

III.3. Replika sťažovateľky:

9. Sťažovateľka v podaní doručenom 26. júna 2025 v podstatnom konštatovala, že okresný súd vo svojom vyjadrení neuviedol žiadne ďalšie či nové skutočnosti oproti tvrdeniam spomínaným v napadnutom uznesení, preto sa aj naďalej plne pridrižiava argumentov prednesených v ústavnej sťažnosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

11. Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

12. Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov teda musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

13. Ústavný súd zároveň pripomína, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

14. Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti boli relevantné aj v danej veci. Z týchto hľadísk preto ústavný súd posudzoval aj sťažovateľkou napadnuté rozhodnutie okresného súdu.

15. Ústavný súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky nie je dôvodná.

16. Z rozhodných a nesporných skutočností, ktoré sú obsahom súdneho spisu, vyplýva, že i) sťažovateľka je známym zahraničným veriteľom, o ktorom správca musel vedieť, keďže v rámci

prvej reštrukturalizácie bola jej pohľadávka popretá, navyše, z reštrukturalizačného plánu táto skutočnosť priamo vyplýva, a ii) správca neinformoval sťažovateľku ako známeho zahraničného veriteľa prostredníctvom individuálneho oznamu podľa čl. 54 aplikovateľného nariadenia. Sporným ostalo to, či lehota na prihlasovanie pohľadávky sťažovateľky ako známeho zahraničného veriteľa začala plynúť od uverejnenia oznamu o začatí insolvenčného konania v insolvenčnom registri štátu, v ktorom sa konanie začalo, teda v Obchodnom vestníku.

17. Okresný súd bol toho názoru, že dňom nasledujúcim po zverejnení v Obchodnom vestníku začala plynúť lehota na prihlasovanie pohľadávok aj zahraničným veriteľom bez ohľadu na to, či ide o známeho zahraničného veriteľa alebo nie. Argumentoval tým, že povinnosť správcu individuálne informovať známych zahraničných veriteľov podľa čl. 54 nariadenia nevznikla, pretože predmetný článok sa uplatňuje len vtedy, ak by členský štát nezverejnil povinné informácie týkajúce sa fyzických osôb, ktoré nie sú samostatne zárobkovo činnými osobami (čl. 24 ods. 4 nariadenia).

18. Článok 54 nariadenia (Povinnosť informovať veriteľov) ustanovuje:

1) Hneď po začatí insolvenčného konania v členskom štáte súd tohto štátu s príslušnou právomocou alebo správca vymenovaný týmto súdom okamžite informuje známych zahraničných veriteľov.

2) Súčasťou informácie uvedenej v odseku 1, poskytnutej prostredníctvom individuálneho oznamu...

19. Podľa čl. 55 ods. 6 nariadenia sa pohľadávky prihlasujú v lehote, ktorú stanovuje právo štátu, v ktorom sa začalo konanie. V prípade zahraničného veriteľa nesmie byť táto lehota kratšia ako 30 dní od uverejnenia oznamu o začatí insolvenčného konania v insolvenčnom registri štátu, v ktorom sa začalo konanie. Ak členský štát uplatňuje článok 24 ods. 4, nesmie byť táto lehota kratšia ako 30 dní od informovania veriteľa podľa článku 54.

20. Podľa článku 24 ods. 4 nariadenia (Vytvorenie insolvenčných registrov) členské štáty nie sú povinné uvádzať v insolvenčných registroch informácie uvedené v odseku 1 tohto článku týkajúce sa fyzických osôb, ktoré nie sú samostatne zárobkovo činnými osobami, ani zverejniť takéto informácie prostredníctvom systému prepojenia týchto registrov, ak sú známi zahraniční veritelia o skutočnostiach uvedených v odseku 2 písm. j) tohto článku informovaní podľa článku 54.

21. Možno jednoznačne súhlasiť so sťažovateľkou, že došlo k porušeniu povinnosti správcu podľa čl. 54 nariadenia. Sťažovateľka sa však mylí, ak tvrdí, že jej z toho dôvodu neuplynula (či dokonca ani nezačala plynúť) lehota na prihlasovanie pohľadávok. Predmetný článok nevytvára novú kategóriu zahraničného veriteľa, resp. nemožno dospieť k záveru, že ide o *lex specialis* vo vzťahu k čl. 55 ods. 6 nariadenia. Termín „známy zahraničný veriteľ“ (čl. 54 nariadenia) je logický – správca môže individuálne informovať len známych zahraničných veriteľov, pričom úprava čl. 55 ods. 6 jednoznačne určuje zahraničným veriteľom lehotu odvíjajúcu sa od uverejnenia oznamu, a nie od individuálneho oznámenia. Jedinú výnimku z tohto pravidla predpokladá čl. 24 ods. 4 nariadenia, čo však nie je prípad sťažovateľky.

22. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že sťažovateľka mala vedomosť o začatí insolvenčného konania (išlo o opakované prihlasovanie pohľadávky, ktorá bola v istine popretá), v dôsledku čoho bol naplnený aj účel nariadenia.

23. Sankciou za to, že sťažovateľka neprihlásila svoju pohľadávku včas, nie je neprihliadnutie na jej prihlášku, ale nemožnosť vykonávať hlasovacie právo a ďalšie práva spojené s prihlásenou pohľadávkou. Tento následok sa sťažovateľka celkom zjavne snaží zhojiť prostredníctvom námietky nesplnenia informačnej povinnosti správcu podľa nariadenia. Informačná povinnosť súdu alebo správcu však nemôže byť vykladaná *ad absurdum* a zneužívaná na ospravedlnenie pochybenia samotného zahraničného veriteľa (I. ÚS 97/2025).

24. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd nedospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 47 charty.

25. Pokiaľ ide o práva hmotnej povahy, sťažovateľka ich porušenie odvodzovala od porušenia procesných práv. Keďže ústavný súd ústavnej sťažnosti v tejto časti nevyhovел, nedospel ani k záveru o porušení práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny, čl. 17 ods. 1 charty a čl. 1 dodatkového protokolu.

26. Argumentáciu o porušení práva na zákonného sudcu sťažovateľka založila na úvahe o pochybnosti súdu pri výklade a aplikácii čl. 54 nariadenia, na ktorú mala nadviazať povinnosť okresného súdu obrátiť sa na Súdny dvor, keďže len tento súd je oprávnený poskytnúť záväzný výklad spornej otázky. Predpokladom na naplnenie tejto konštrukcie však je, že v okolnostiach veci išlo o sporný výklad únieového práva, resp. o nie celkom jasnú a určitú právnu úpravu. Keďže ústavný súd zastáva názor, že ide o nespornú a určitú povinnosť správcu (*acte clair*), nebol dôvod obracať sa na Súdny dvor. V okolnostiach veci nebolo sporné ani to, či došlo k porušeniu tejto jednoznačnej povinnosti správcu. Spornou alebo nejasnou nie je ani právna úprava začatia plynutia lehoty sťažovateľke na prihlásenie jej pohľadávky (čl. 55 ods. 6 nariadenia) v dôsledku porušenia povinnosti správcu podľa čl. 54 nariadenia. Ani vo vzťahu k výkladu a aplikácii tejto normy nedošlo k porušeniu povinnosti predložiť vec Súdnemu dvoru. Na základe uvedeného ústavný súd nedospel k záveru o porušení práv sťažovateľky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny.

27. Vzhľadom na nevyhovenie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bezpredmetné rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. októbra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu